

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΠΑΤΡΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 618

**Αἱ Κανονικαὶ Σχέσεις
Ἐπισκόπου καὶ Ἱερῶν Μονῶν
εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Δικαιοδοσίαν
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων**

α. Συμφώνως πρὸς τὰς *Καταστατικὰς Ἀρχὰς* (ἐφ' ἐξῆς: Κ.Α.) τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων (ἐφ' ἐξῆς: Ἰ.Σ.Ε.),

«Μοναὶ» καὶ «Ἡουχαστήρια», «ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ ἔχῃ χαρακτῆρα Νομικοῦ Προσώπου Ἰδιωτικοῦ (ἢ καὶ Δημοσίου, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ) Δικαίου, ἰδρύνονται, ἀνεγείρονται καὶ λειτουργοῦσι μόνον κατόπιν αἰτήσεως καὶ τῇ γραπτῇ ἀδείᾳ-εὐλογίᾳ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου καὶ ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν πρόνοιαν Αὐτοῦ, εἰς δὲ τὰ Καταστατικὰ αὐτῶν περιέχονται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων νομικῶς ἀναγκαίων, διατάξεις Κανονικαί, μαρτυροῦσαι τὴν πνευματικὴν σχέσιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ Ἐπισκόπου» (Ὅρος Ζ', § 5).

6. Εἰς τὰς *Κανονικὰς Διατάξεις* αὐτὰς πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ περιλαμβάνονται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, αἱ ἀκόλουθοι βασικαὶ καὶ θεμελιώδεις:

1. Ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος εἶναι ἀρμόδιος ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομιμότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τὴν Κανονικὴν Τάξιν καὶ τὴν μακροαίωνα Μοναχικὴν Παράδοσιν.

2. Τὸ ὄνομα τοῦ Ἐπισκόπου μνημονεύεται εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας.

3. Παρέχει τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ διὰ τὴν Ἐγκατάστασιν-Ἐνθρόνισιν, τελεῖ δὲ αὐτήν, τοῦ ἀδιάστως καὶ ἐλευθέρως ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος ἐκλεγομένου Ἡγουμένου.

4. Ἐγκρίνει τὰ Μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τὰ ἐκλεγόμενα νομίμως ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

5. Δίδει τὴν ἄδειαν Αὐτοῦ διὰ τὰς Κουρὰς τῶν Μοναχῶν, κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

6. Ἐποπτεύει τὴν πνευματικὴν ἐν Χριστῶ ζωὴν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

7. Λαμβάνει γνῶσιν τῶν τυχόν τροποποιήσεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ. Ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἔχει ἐπίγνωσιν τῶν ὁρίων Αὐτοῦ ἔναντι τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ δὲν λησμονεῖ, ὅτι ἐκάστη Μονὴ εἶναι αὐτοτελής, αὐτοδιοίκητος καὶ ἀνεξάρτητος Ὄργανισμός, ὑποκείμενος εἰς διαχειριστικὸν ἔλεγχον μόνον παρὰ τῶν Ὁργάνων Διοικήσεως Αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον πνευματικὴν εὐθύνην τοῦ Ἡγουμένου Αὐτῆς.

δ. Συμφώνως πρὸς τὰς Κ.Α. τῆς Ἱ.Σ.Ἐ., δὲν ἐπιτρέπεται ἡ συν-ὑπαρξις «ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ τῶν δύο ἐκκλησιαστικῶν Διακονιῶν: τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τοῦ Ἡγουμένου, διὰ δὲ τὰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἐπιβαλοῦσας τὴν συνύπαρξιν αὐτὴν, ἀποφαίνεται κυριαρχικῶς ἡ Ἱ.Σ.Ἐ.» (Ὅρος Β', § 9).

ε. Ἄλλαι βασικαὶ καὶ οὐσιώδεις Διατάξεις, ἀφορῶσαι εἰς τὰς σχέσεις οἰκείου Ἐπισκόπου καὶ Ἱερῶν Μονῶν, περιέχονται εἰς τὰς Κ.Α. τῆς Ἱ.Σ.Ἐ. (βλ. Ὅρος Ζ', Κληρικοὶ καὶ Μοναχοί, §§ 1-8).

στ. Προσθετέα ἄλλαι Διατάξεις, ἀπορρέουσαι φυσικῶς ἐκ τῶν προμνημονευθεισῶν, καταγράφονται ἐνδεικτικῶς ὡς ἑξῆς:

1. Ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος θεμελιώνει καὶ ἐγκαινιάζει τὴν Ἱερὰν Μονὴν καὶ τὸ Καθολικὸν Αὐτῆς.

2. Χειροτονεῖ τοὺς Ἱερομονάχους καὶ τοὺς Ἱεροδιακόνους τῆς Μονῆς, ἐπίσης δὲ χειροθετεῖ τοὺς Ὑποδιακόνους καὶ Ἀναγνώστας Αὐτῆς.

3. Εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀνάκρισιν τῶν Κανονικῶν παραπτωμάτων τῶν Μελῶν τῆς Μονῆς.

4. Παρέχει τὴν ἄδειαν Αὐτοῦ πρὸς δημιουργίαν Μετοχιῶν καὶ ἄλλων ἐξαρτημάτων ὑπ' Αὐτῆς.

5. Δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἴδρυσιν καὶ τὸ καθεστῶς Γυναικείων Μετοχιῶν καὶ Ἑσχασηρίων ὑπὸ Ἀνδρῶν Μονῶν.

6. Δέν παρέχει ἄδειαν τελέσεως τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων Βαπτίσεως καὶ Γάμου εἰς τὸν κυρίως χώρον τῆς Μονῆς.

7. Παρεμβαίνει εἰρηνευτικῶς καὶ πατρικῶς, ὅταν δημιουργηθοῦν ἐσωτερικὰ ζητήματα διχάζοντα τὴν Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς καὶ ὅταν ἐγερθῆ ζήτημα παρεκκλίσεως τῶν Μελῶν ἀπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως.

8. Δέν εὐλογεῖ τὴν ἄσκησιν ἐμπορικῶν δραστηριοτήτων ὑπὸ τῆς Μονῆς, ὑπὸ μορφήν ἰδίως ποικιλομόρφων κοσμικῶν Νομικῶν Προσώπων-Ἐταιρειῶν, ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἐκφεύγουν τῶν αὐτονοήτων ὁρίων τῆς στοιχειώδους συντηρήσεως καὶ ἐπιβιώσεως Αὐτῆς.

9. Τίθενται ὑπὸ τὴν κρίσιν καὶ εὐλογίαν Αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πέραν τῶν ὁρίων τῆς Μονῆς ἐκκλησιαστικαὶ Διακονίαι Αὐτῆς (λειτουργικαί, προνοιακαί, ἱεραποστολικά, κατηχητικά κ.ἄ.).

ξ. Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω ἐνδεικτικαὶ δικαιοδοσίαι τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἔναντι τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἐπισκοπῆς Αὐτοῦ ἔχουν χαρακτῆρα καθαρῶς ποιμαντικῆς προνοίας καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐποπτείας οὕτως, ὥστε αἱ Μοναὶ νὰ λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱερούς Κανόνας, ὡς εἶναι ὁ Κανὼν Α' τῆς Πρωτοδευτέρας Ἀγίας Συνόδου, ὁ Κανὼν Δ' καὶ ὁ Κανὼν Η' τῆς Δ' Ἀγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

η. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐμερίμνησε διὰ τὴν σχέσιν Ἐπισκόπου-Μονῶν, διότι ἡ Μοναχικὴ Ζωή, μάλιστα δὲ ἡ ὠργανωμένη, δὲν ἀποτελεῖ αὐτοσκοπὸν, ἀλλὰ μέσον καὶ διὰ μέσον ὄχι ἀνεξάρτητον τῆς Ἐκκλησίας καὶ αὐτοδύναμον, ἀλλ' ἐντεταγμένον εἰς τὴν σωτηριολογικὴν προοπτικὴν Αὐτῆς διὰ τῆς ὑπακοῆς «εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν».

θ. Ὅπως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἡ Νύμφη Ἐκκλησία χωρὶς τὸν Νυμφίον Χριστὸν, τοιοῦτοτρόπως εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ Μονὴ ἄνευ τῆς ἀναλόγου σχέσεως Μοναχῶν καὶ Ἐπισκόπου καὶ ὅπως εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξουν μέλη ἐνὸς σώματος ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὁμοίως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ζῶσα ἐν Χριστῷ Μονὴ χωρὶς ἀρμονικὴν σχέσιν Ἐπισκόπου καὶ Μοναχῶν.

ι. Αἱ σχέσεις Ἐπισκόπου καὶ Μοναχῶν εἰς καμίαν περίπτωσιν δὲν εἶναι σχέσεις Προϊσταμένου καὶ ὑφισταμένου, Ἐργοδότη καὶ ὑπαλ-

λήλων, ἀλλὰ καθαρῶς πνευματικαὶ-ἐκκλησιαστικαὶ Πατὴρ πρὸς Τέκνα (σχέσις Πατρικὴ) ἢ Μητὸς πρὸς Τέκνα (σχέσις Μητρικὴ), «εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν» (Ἐφεσ. ε' 32).

Ἐν Φυλῇ Ἀττικῆς

τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 2011 ἐκ.ἡμ.

† Ἁγίων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

Ὁ Γραμματεὺς

† Ὁ Ἐπίσκοπος Ὠρεῶν Κυπριανὸς † Ὁ Ἐπίσκοπος Γαρδικίου Κλήμης